

Vi bliver ikke jaget rundt hverken af regeringen, Dansk Folkeparti eller af noget andet parti. Vi diskuterer sagerne i den konservative folketingsgruppe og når frem til et standpunkt. Vi har drøftet denne sag med regeringen i langt over et år, og vi kan konstatere, at sådan som holdningen er i øjeblikket, er der tilsyneladende ikke vilje til at bøje sig tilstrækkeligt mod de synspunkter, som vi har på dette område. Så er det fair og ordentligt at sige, at der ingen grund er til at fortsætte nogle forhandlinger, når det ikke er rimelig sandsynligt, at de kan føre til et resultat. Det er det, vi har meddelt regeringen, og det står vi ved.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo næsten helt rørende at høre justitsministeren her tale appel til et af Folketingets partier, understrege, at man tildeler indfødsret ved lov, endda understrege, at det foregår i tråd med det, grundlovens fædre ønskede. Jamen hvad er det da for noget?

Det, indfødsretstildelingen her i Danmark går ud på, er, at en række partier ud fra et kontor-cirkulære, som bliver til bag de lukkede døre, igen bag de lukkede døre i Indfødsretsudvalget skal tildele indfødsret til en række mennesker.

Den debat, der så kan komme her i Folketinget, siger det store flertal her i Folketinget ikke kan blive om den enkelte ansøger, men derimod om nogle generelle principper, hvortil de fleste partier så ikke engang tager ordet.

Det er så meget om det dér med at tildele indfødsret ved lov og det dér med at tage hensyn til grundlovens fædre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 99 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 11 (DF og FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje, lov om private fællesveje, lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom og lov om Banestyrelsen m.v. (Forbedring af borgernes retsstilling i forbindelse med gennemførelse af større anlægsarbejder, ekspropriation m.v.).

Af trafikministeren (Sonja Mikkelsen).

(Fremsat 9/12 98. Første behandling 14/1 99. Betænkning 25/3 99. Anden behandling 8/4 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 116: Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en NATO-ledet multinational styrke i Albanien.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 8/4 99. Første behandling 9/4 99. Betænkning 13/4 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jette Gottlieb (EL):

Jeg taler af noget så mærkværdigt som personlig erfaring.

Det, som vi her behandler, er et spørgsmål om samspillet mellem krigsførende og humani-

tære initiativer. Jeg taler af erfaring fra min tid som nødhjælpsarbejder i det nordlige Irak. Vi var dér oppe imod Saddam Hussein, som havde smadret 4.000 landsbyer langs grænsen, og som havde hældt giftgas ud over sine egne medborgere. Jeg tror ikke, at det, vi oplever i dag, er meget værre eller meget bedre end det, der foregik på det tidspunkt.

Det er vores erfaring som nødhjælpsarbejdere, at den eneste og sikreste beskyttelse, der er mod angreb, er at være ubevæbnet. Det er den eneste sikkerhed, man har for, at der ikke bliver taget fejl af humanitær indsats og krigsførende indsats. Det, vi står over for i dag, er et beslutningsforslag, der lægger op til at så tvivl om det spørgsmål.

Den eneste mulighed, der er for at hjælpe de flygtninge, som findes i Kosova og grænselandene, er at sikre dem et helle, og den eneste måde, man kan sikre et helle på, er at skabe en utvetydig bastion af fredsområder. Det kan man kun gøre med den humanitære indsats.

Enhver form for sammenblanding er en trussel om krig med flygtningene og de humanitære nødhjælpsarbejdere som gidsler i den sag. Derfor er sammenblandingen ikke bare i dag, men i morgen og i de næste 100 år en katastrofe for det humanitære arbejde. Det er præcis det, der gør, at det er umuligt at sikre en humanitær indsats. Det er det, der skaber usikkerheden for nødhjælpsarbejderne, og det er det, der giver de krigsførende parter den mulighed at se stort på, hvad humanitært nødhjælpsarbejde er for noget.

NATO-soldater gemt i et Røde Kors hospital, flygtningelejre omkranset af NATO-tropper er ikke nogen knaldsikker adskillelse mellem det humanitære arbejde og det krigsførende. Derfor er den beslutning, vi står over for i dag, katastrofal for en fremtidig humanitær indsats i en hvilken som helst henseende. Derfor er det fuldstændig nødvendigt at sikre, at der kan ske en klokkeklar adskillelse af de to ting, så ingen kan tage fejl.

Der er endnu en tærskel i de humanitære indsatsmuligheder. Det er sådan, at ingen krigsførende nation kunne finde på at angribe ubevæbnede humanitære nødhjælpsarbejdere og de ofre, de arbejder for. Ingen krigsførende nation kan gøre det, ingen institution kan finde på at gøre det. Det er en tærskel, der endnu ikke er overskredet i de katastrofer, vi har set verden over, og det er den tærskel, som vi nu vil sænke, sådan at det bliver muligt at foretage

den type angreb, uden at det er klokkeklart at indse, at det er det, der foregår.

Derfor er det her forslag så alvorligt. Derfor er det et forslag, der har rækkevidde langt ud over den situation, som vi konkret står i.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er fuldstændig korrekt, som det blev sagt af fru Jette Gottlieb, at det kan være meget problematisk at indsætte militære styrker til løsning af humanitære opgaver.

Når vi alligevel siger ja til det her beslutningsforslag, skyldes det, at vi i øjeblikket står i en helt, helt ekstraordinær, særlig alvorlig situation omkring flygtningenes stilling i specielt Albanien, men også andre steder på Balkan, og vi må sige, at for os er det centrale, at der bliver løst nogle konkrete opgaver.

Vores vurdering er, at det i den her særlige situation er nødvendigt også at trække på den ekspertise, der ligger i en sådan styrke, og derfor har vi sagt ja til den.

For os er det så også fuldstændig afgørende, at de principper, som blev skitseret af fru Jette Gottlieb, fremover opretholdes, at det her bliver en særlig foranstaltning, en undtagelse, og at der ikke kan blive tvivl om, at det her ikke er en begyndende landoperation i forhold til den nuværende forfærdelige krise og krigssituation på Balkan, men at det udelukkende er humanitære opgaver, som skal løses.

Bliver der tale om, at man går ind med landtropper, vil der blive tale om en fuldstændig uoverskuelig krigssituation på Balkan, og det kan jeg sige på forhånd at SF vil vende sig imod. Men vi har fundet, at i den her helt, helt særlige situation for flygtningene i det nordlige Albanien, som kræver en særlig indsats, mener vi, at det har været rigtigt at støtte det her forslag.

Så lige en enkelt bemærkning om hele behandlingen af denne sag. Som det fremgår af en af besvareelserne fra regeringen, har man ikke villet fremsende Rambouilletaftalen, fordi den, som det bliver sagt i svaret på spørgsmål 26, tror jeg det er, ikke er offentlig.

Jeg må sige, at det undrede os ufattelig meget, at man på den måde ikke kan få at vide, hvad den aftale handler om, når det er sammenbruddet af den, der er årsagen til, at man starter bombardementer.

Det undrer os, at man ikke bare pr. automatik fremsender den.

O.k., det er løst ved, at andre ad andre veje har fået fremskaffet Rambouilletaftalen, og regeringen kan så svare, at det er den, som man nu fremlægger i Forsvarsudvalget. Men hvorfor i alverden skal vi have dette narreværk, hvor man først siger, at det ikke kan lade sig gøre, og hvor man så alligevel godt kan fremsende Rambouilletaftalen?

Under alle omstændigheder er det udtryk for en lukkethed hos regeringen, en lukkethed i forhold til en nødvendig demokratisk diskussion af et meget alvorligt emne, hvor det her land, Danmark, i øjeblikket er i krig, og hvor det er helt, helt afgørende, at vi fortsat har en demokratisk diskussion af forudsætningerne for denne krig, hvordan vi kan komme ud af den, og ikke mindst, om alle forhandlingsmuligheder var udtømt, eller om de stadig væk kan udvikles.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Holger K. Nielsen, hvordan man ser forskel på NATO-soldater og humanitære NATO-soldater. Er der anden måde at se forskel på, end om det er blå baretter, eller om det er camouflauniformer?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti har slået til lyd for, at vi skulle løse de problemer, der har været med hensyn til flygtninge og med hensyn til nødhjælp til det område, vi taler om, i nærområdet, og det glæder os, at regeringen også er begyndt at afsætte de midler, der skulle til, sådan at det har kunnet lade sig gøre at afhjælpe situationen lokalt.

Men hvis vi fortsat skal sige det med mening, vil jeg sige til Enhedslisten, at så er det altså også nødvendigt, at Folketinget er med til at give tilladelse til, at den nødhjælp, der er nødvendig, kan blive beskyttet i forhold til situationen i området.

Derfor vil jeg godt spørge fru Jette Gottlieb: Når Enhedslisten siger nej til at være med til at beskytte den nødhjælp, hvad har Enhedslisten så tænkt sig at gøre for, at nødhjælpen kan komme frem til de flygtninge, som jo med rette ønsker sig denne her hjælp?

Hans Engell (KF):

Der er grund til at glæde sig over, at alle politiske partier minus Enhedslisten støtter regerin-

gens forslag og dermed støtter udsendelsen af styrken til det nordlige Albanien.

Det, der kalder mig på talerstolen, er fru Jette Gottliebs indlæg, som jeg synes klart viste, hvordan Enhedslisten undervejs har skiftet argumentation i denne her sag. Først handlede det om NATO-angreb mod Serbien; så handlede det om hele alliansens troværdighed, og nu til sidst handler det altså om, ifølge fru Jette Gottlieb, hvorvidt man kan have NATO-soldater i området og samtidig gennemføre de humanitære opgaver.

Jeg synes, fru Jette Gottlieb skulle være opmærksom på, hvilket klart fremgår af de svar, vi har fået fra ministeren, at hele denne aktion gennemføres efter grundige drøftelser med UNHCR og de humanitære organisationer. Fru Jette Gottlieb skal være opmærksom på, at på nuværende tidspunkt er der over 300.000 flygtninge fra Kosova i Albanien, 100.000 alene i Kukesområdet, og at den aktion, der nu gennemføres, har et klart humanitært sigte, nemlig at bistå de flygtninge, at bistå den albanske regering i dens bestræbelser og at bistå de humanitære organisationer.

Jeg synes, det er kendetegnende for Enhedslistens holdning i hele denne sag, at man jo ikke har haft et eneste bud på, hvordan verdenssamfundet, hvordan NATO kan gå ind og løse den kolossale humanitære katastrofe, der oprulles for vores øjne. Jeg synes ærlig talt ikke, det er anstændigt af Enhedslisten at argumentere på den måde, som det er sket.

Denne aktion gennemføres efter henvendelse fra den albanske regering og i et tæt samarbejde med de humanitære organisationer. Dertil kommer, at mandatet til aktionen er ganske klart, ligesom det er klart, og det ligger vel også i det, hr. Holger K. Nielsen sagde, at regeringen så tydeligt har tilkendegivet, at måtte der ske ændringer i anvendelsen af de danske styrker i området, vil det kræve et nyt mandat.

Man kan altså ikke bruge denne diskussion til ligesom at foregribe begivenhederne i de kommende uger og måneder, men må holde sig til det, der er mandatet, nemlig en humanitær indsats i området med en begrænset magtanvendelse og dette kun i en situation, hvor det måtte blive påkrævet.

Men bortset fra det er det glædeligt, at også SF tilslutter sig udsendelsen af denne styrke.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Baggrunden for indsættelsen af en NATO-ledet styrke i Albanien er en henvendelse fra den albanske regering. Det sprang fru Jette Gottlieb helt over. Hun talte om, at der var tale om en katastrofal beslutning.

Katastrofen er en anden end den beslutning, der træffes her i Folketingssalen. Katastrofen er, at 300.000-400.000 i forvejen fattige kosovoalbaniere er flygtet ind i Albanien under umenneskelige vilkår og under store strabadser. Det er katastrofen.

Så henvender den albanske regering sig og beder NATO om hjælp, og den har også bedt det internationale samfund i øvrigt om hjælp. Nødhjælpen er i færd med at blive organiseret i massivt omfang. Der er en stor nødhjælpsoperation under udvikling, og jeg er glad for at kunne konstatere, at Danmark er absolut førende med hensyn til ressourcer og hurtig indsats i det nødhjælpsarbejde, der er i gang både i Albanien og i Makedonien.

Men der er altså også brug for denne indsats efter den albanske regerings egen opfattelse, og jeg synes, det ville have været uansvarligt, hvis svaret til den albanske regering havde været: Det kan vi ikke; det vil vi ikke; det har vi ikke lyst til.

Og så én betragtning mere om nødhjælp og NATO's indsats. Der er ingen diskussion om, hvem der har ansvaret for nødhjælpsarbejdet i Albanien, i Makedonien, i Kosovo og i Bosnien-Hercegovina. Det har UNHCR. Det fremgår i øvrigt også klart af EU's vedtagelser og af NATO's vedtagelser, at det accepteres fuldstændig. UNHCR er den organisation, der står i spidsen for nødhjælpsarbejdet. Men NATO kan, når NATO er til stede i området, som det f.eks. var tilfældet i Makedonien, yde en ekstraordinær indsats, har ressourcerne på stedet, og hvorfor skulle man dog ikke udnytte den ressource på stedet, som i Makedonien bl.a. har ført til, at NATO i løbet af meget få dage var i stand til at indrette et modtagelsescenter, der bød de flygtende langt, langt bedre vilkår end dem, de i øvrigt fristede på en leret bjergside? Så skal man selvfølgelig også anvende den ressource.

Det er, hvad man gør i Makedonien, og det er, hvad den albanske regering har bedt os om også at gøre i Albanien: at stille ressourcer til rådighed til at kunne løse humanitære opgaver, til at være med til at sikre nødhjælpsarbejdet.

Den virkelige katastrofe er ikke beslutningen her i dag. Den er rigtig. Den virkelige katastrofe er selve situationen i området.

Søren Søndergaard (EL):

Da regeringen i efteråret søgte Folketinget om mandat til at afsende en såkaldt humanitær styrke bestående af nogle F 16-fly til Italien for at gribe ind over for Kosova, behandlede vi jo også spørgsmålet i Forsvarsudvalget. Et af de spørgsmål, der blev stillet til regeringen i Forsvarsudvalget, var: Hvis nu Milosevic ikke bøjer sig og det kommer til bombardementer, hvad vil det så betyde for flygtningestrømmene til de øvrige lande i regionen?

Vi fik et svar fra regeringen. Svaret fra regeringen lød: Det vil ikke betyde noget særligt. Der vil tværtimod komme færre flygtninge, end der gør nu. Det var svaret fra regeringen.

Det er sådan set problemet i hele det her, at regeringen flere gange har vist, at den har haft en fundamentalt forkert analyse af, hvad der foregår, og hvad der vil ske. Hvad er alternativet til at gøre noget dumt? Hvad er alternativet til at gøre noget, der fører til ulykker? Ja, det er at lade være med at gøre det. Sådan er det jo.

Problemet med de aktioner, man lægger op til nu, er, at de på nogle punkter kan gøre tingene værre. Jo, men det er bare Enhedslisten, der siger det. Det har ikke opbakning nogen steder. Jeg vil godt læse op for udenrigsministeren, hvad James Orbienski, præsident for den internationale afdeling af Læger uden Grænser – udenrigsministeren har måske hørt om organisationen – udtalte forleden dag:

»NATO er ikke en neutral og upartisk humanitær organisation. Vi er meget nervøse for, at nødhjælpsarbejdet i området kan blive alvorligt truet, hvis militæret sættes ind for at yde en humanitær indsats.«

Det er altså fuldstændig klokkeklart. Det her er ikke en bekymring, som Enhedslisten har. Det er en bekymring, som de humanitære organisationer på stedet har, at man går fra en situation, der er slem, til en situation, der er værre. At man går fra en situation med 300.000 flygtninge til en situation, hvor vi har 300.000 flygtninge, der bliver beskudt, det er problemet.

Det er det, som ministeren ikke vil forholde sig til, præcis ligesom ministeren ikke ville forholde sig til det, da vi rejste nøjagtig den samme diskussion sidste efterår. Da vi sidste efterår spurgte: Hvordan redder man de 50.000 mennesker oppe i bjergene fra at dø af sult ved

hjælp af bomber fra luften? Og hvilket svar fik vi? Gå tilbage og kig i dokumenterne; se, hvilket svar vi fik, og konstater, at det var ikke os, der tog fejl! Det var ikke os, der havde uret, men det var regeringen.

Der er tre grunde til, at vi går imod denne her aktion fra Enhedslistens side:

Der er tale om en sammenblanding af humanitær nødhjælpsindsats og regulær krigsindsats. Vi mener, det skal adskilles. Vi mener, der skal laves en nødhjælpsindsats under FN, også om nødvendigt ved hjælp af bevæbnede FN-soldater – det har vi jo tydeligt gjort opmærksom på at vi rent faktisk kunne støtte – eller for den sags skyld en anden international organisation, så længe den anden internationale organisation ikke er en organisation, der er krigsførende i området.

Og det får lige præcis den konsekvens, som fru Jette Gottlieb nævnte, at det er umuligt at se forskel på, hvornår NATO-soldaterne optræder som NATO-soldater, krigsførende, og hvornår NATO-soldaterne optræder som humanitære enheder. F.eks. når det er en spejderenhed, er det ret svært at registrere, om den gør det af humanitære årsager eller den gør det af krigsårsager. Jeg tror såmænd heller ikke, at de selv er i stand til at se forskel.

Den anden grund til, at vi går imod denne her aktion, er, at det klart fremgår – det fremgår jo også af svarene – at AFOR indgår i forberedelsen af en invasionsstyrke. Vi er da fuldstændig klar over, at man vil komme tilbage til Folketinget og stille spørgsmålet, om det er i orden, at den ændrer karakter fra at være det ene til at være det andet, men allerede i dag indgår den i forberedelsen af en invasionsstyrke. Det kan man så diskutere. Det kan vi tage en diskussion om, men så skulle man tage diskussionen i stedet for at skjule det.

Den tredje begrundelse for, at vi er imod, er vores generelle mangel på tillid til regeringens Balkanpolitik, og det får vi mulighed for at diskutere nærmere på fredag, så det skal jeg ikke komme yderligere ind på her.

Jeg vil bare til sidst sige, at siden vi behandlede det her forleden dag, har vi jo haft udvalgsbehandling i Forsvarsudvalget. Og det har været endnu et af de dér eksempler på, at regeringen har haft den opfattelse, at Folketingets behandling sådan set gik lettest og bedst, hvis Folketinget ikke vidste, hvad det var, Folketinget stemte om.

Derfor har vi oplevet den fuldstændig absurde situation, at når Enhedslisten via udvalget anmoder regeringen om at oversende Rambouilletaftalen, så meddeler Udenrigsministeriet, at Rambouilletaftalen ikke er offentlig – aftalen er ikke offentlig – hvorefter man så efter 10 minutters søgen og en vis evne til at vide, hvor man skal hente oplysningerne, kan finde aftalen på Internettet.

Så er aftalen vel offentlig, hvis man ønskede at give den.

Men problemet var, at regeringen ikke ønskede at give den til Folketinget. Regeringen var åbenbart mere tryk ved, at Folketinget behandlede denne her sag uden at have det reskab i sine hænder. Vi synes, det er dybt pinligt for Udenrigsministeriet med den opførsel.

Men det er jo ikke det eneste spørgsmål. Der er en række andre spørgsmål, som man nægter at besvare klart. F.eks. når vi stiller spørgsmålet: Vil ministeren bekræfte, at det foreliggende mandat åbner mulighed for, at de landstyrker, som indsættes i Albanien, på et senere tidspunkt kan indgå i en invasionsstyrke? Hvad er svaret? Det er ikke noget svar; det er at snakke udenom. Og når man gentager spørgsmålet, er der en henvisning til det svar, hvor man altså snakkede udenom.

Det er blevet en tradition i Danmark, at vi bruger meget kort tid på at sende soldater udenlands. Soldater, der kan komme i kamp, som kan miste livet, som kan påføre andre sår og true dem på liv og lemmer. Vi bruger ikke engang tid på at diskutere det i Folketinget, og af den tid, vi bruger, må vi så konstatere, at de svar, vi får på de spørgsmål, vi stiller, er ualmindelig dårlige. Det synes vi er beklageligt, og vi synes især, det er beklageligt, hvis et flertal i Folketinget accepterer det.

Vi må konstatere, at et flertal i Folketinget ikke er enig i vores holdninger i denne her sag. Det er i orden. Men vi synes, at et flertal i Folketinget skulle tage sig sammen og sige til regeringen, at aftaler, der står på Internettet, skal man altså ikke prøve at bilde Folketinget ind ikke er offentligt tilgængelige.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Også jeg er glad for at have fået at vide, at denne aftale findes på Internettet. Det er jo så udmærket, så kan alle jo gøre sig bekendt med den, og det er jo også det, der er sket i denne sag.

Rambouilletaftalen har i øvrigt været endevendt i alverdens aviser og nyhedsmedier, så der er vist ikke meget hemmeligt omkring den. Og jeg kan i hvert fald ikke forestille mig, at det er dét element, der får Enhedslisten til ikke at stemme for det foreliggende forslag, som jo ikke er et forslag om, som det nærmest lød i indledningen til hr. Søren Søndergaards tale, at sende bomber og fly ind i Kosovo, men et spørgsmål om, hvordan Danmark skal reagere på en henvendelse fra den albanske regering om udsendelse af en NATO-enhed til Albanien. Det er det, der er spørgsmålet for os her i dag, og dér når hr. Søren Søndergaard altså til et andet resultat end resten af Folketinget, og det er også hans ret.

På ét punkt synes jeg, at jeg vil have lov til lige at klargøre situationen, og det er til spørgsmålet om, hvorvidt det kan tænkes på et senere tidspunkt i dette forløb, at eksempelvis NATO-styrken i Makedonien og den nye NATO-styrke i Albanien kommer til at indgå i en senere fase i en styrke, der kan indsættes i Albanien og Makedonien.

Lad mig gøre det fuldstændig klart: Det internationale samfunds ønske er, at der kan indsættes en international styrke i Kosovo, som kan beskytte kosovoalbanerne, så de kan vende tilbage til deres eget land. Det står i EU's erklæringer, det står i NATO's erklæringer, og det står i FN's generalsekretærs erklæring om dette. Det er målet med det internationale samfunds virksomhed, at de skal kunne vende tilbage.

Det vil være utænkeligt, at kosovoalbanerne kan vende tilbage, hvis der ikke samtidig er indsat en international styrke, der kan betrygge deres tilværelse og deres tilbagevenden. Det er soleklart, og derfor vil der forhåbentlig på et tidspunkt blive tale om indsættelse af en international styrke i Kosovo.

I den nuværende situation, hvor man i så fald skulle skyde sig igennem, kæmpe sig igennem, er det ikke en realistisk mulighed, men på et senere tidspunkt bliver det det forhåbentlig. Og så siger det sig selv, så kan man da selvfølgelig forhåbentlig forestille sig, at de elementer, de NATO-styrker, der allerede findes i området i Makedonien og Albanien, kan indgå i en sådan anstrengelse.

Det er der ingen mystik i. På dette punkt ønsker vi ikke at skjule noget som helst, selvfølgelig ikke.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

To bemærkninger til udenrigsministeren, som gør, at Rambouilletaftalen præcis er interessant.

Læser man Rambouilletaftalen, så fremgår det jo tydeligt, at den anonyme internationale styrke, som udenrigsministeren omtaler, lige præcis er en NATO-styrke og en NATO-styrke under NATO-ledelse. Der kan ganske vist komme andre tropper ind, men den fungerer under NATO's ledelse, og det er selvfølgelig det, der gør, at de styrker går fra at være NATO-styrker, styrker under NATO-ledelse i en humanitær opgave, til at være styrker under NATO-ledelse i en eventuel militær opgave. Det er klart, og det er derfor bl.a., at Rambouilletaftalen er interessant.

Den anden ting, der er interessant ved Rambouilletaftalen, er jo at se, i hvilken detaljegråd man mener det er nødvendigt for det internationale samfund at gå ind og bestemme, hvordan forholdene skal være i Kosovo. Bl.a. er et af de krav, som der er skrevet under på, at der skal være fri bevægelse af kapital. Hvis der ikke er fri bevægelse af kapital, kan man gribe ind med henvisning til Rambouilletaftalen. For et af de krav, det internationale samfund stiller, når vi vil have fred og frihed, er fri bevægelse for kapital. Jeg synes, det er meget interessant at få med i debatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 107 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, FP og KRF) mod 3 (EL).

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til indenrigsministeren:

»På hvilken måde agter ministeren at undersøge, om bestemmelser i integrationsloven strider mod FN's flygtningekonvention og andre internationale konventioner, Danmark har indgået?«

Af Pernille Frahm (SF) og Søren Søndergaard (EL).

(Forespørgslen anmeldt 3/3 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/3 99).

Begrundelse

Pernille Frahm (SF):

Jeg skal gøre det ganske kort.

Lige siden integrationsloven blev foreslået, lige siden de første udspil kom, har der været en debat om, hvorvidt intentionerne i loven, hvorvidt reglerne om integrationsydelsen og hvorvidt reglerne om bosættelse levede op til FN's flygtningekonvention.

Nu er loven så trådt i kraft og har virket i nogle måneder, og vi finder det derfor på tide, at man tager fat på det grundige evalueringsarbejde, og at man allerede nu begynder at indstille sig på, hvordan man vil forholde sig, når det vil vise sig, at loven giver problemer i forhold til konventionen.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Thorild Simonsen):

Spørgsmålet er: På hvilken måde agter ministeren at undersøge, om bestemmelserne i integrationsloven strider mod FN's flygtningekonvention og andre internationale konventioner, Danmark har indgået?

Svaret er, at regeringens opfattelse altid har været, at integrationsloven er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Ellers ville loven ikke være blevet fremsat.

Dernæst vil jeg godt til indledning komme med et par præciserende bemærkninger om, hvad den aftale om evaluering af integrationsloven, som vi har indgået med UNHCR, går ud på.

Som bekendt har der været nogle drøftelser med UNHCR om forholdet mellem integrationslovens regler om introduktionsydelse og FN's flygtningekonvention. På baggrund af dis-

se drøftelser udsendte UNHCR og embedsmænd fra den danske regering en fælles pressemeddelelse så tidligt som den 12. oktober 1998. Det fremgår bl.a. af pressemeddelelsen, at tiden må vise, om niveauet for kontante ydelser sammen med andre ydelser efter integrationsloven og tilstødende love samlet vil sikre, at flygtninge, som flygtningekonventionen foreskriver, har faktisk adgang til at nyde godt af den samme behandlingsstandard som danske statsborgere.

Indenrigsministeriet og UNHCR har på den baggrund aftalt, at integrationslovens faktiske virkninger med hensyn til kontantydelsessystemet vil blive gennemgået omhyggeligt, når loven er kommet i anvendelse. Baggrunden for denne aftale var bl.a., at UNHCR ikke mente at kunne tage stilling til spørgsmålet om forholdet mellem integrationslovens regler om introduktionsydelse og flygtningekonventionen alene på grundlag af integrationslovens ordlyd.

Lad mig dernæst knytte nogle bemærkninger til den forespørgsel, vi i dag er i færd med at behandle: Forespørgslen synes at forudsætte, at evalueringstemaet er en juridisk vurdering af integrationslovens forhold til FN's flygtningekonvention. Det er imidlertid ikke tilfældet. Jeg har i forbindelse med drøftelser om integrationsloven aftalt med UNHCR, at integrationslovens faktiske virkninger med hensyn til flygtningenes samlede økonomiske situation vil blive gennemgået omhyggeligt, når loven er kommet i anvendelse.

Jeg har i den forbindelse aftalt med UNHCR, at regeringen i foråret 1999 vil påbegynde en bredere anlagt evaluering af, hvordan loven virker, og dette forår er altså indtruffet nu.

Der er desuden aftalt med UNHCR, at der i første omgang vil blive tale om en kortlægning og bearbejdning af nogle faktiske oplysninger, som kan danne grundlag for den videre drøftelse med UNHCR om lovens samlede virkninger i forhold til flygtningekonventionen.

Indenrigsministeriet har udarbejdet en plan over, hvordan evalueringen skal foretages, hvordan de første undersøgelser kan påbegyndes, og hvordan de kan afsluttes. Denne handlingsplan er sendt til Folketingets Retsudvalg og til UNHCR den 26. marts 1999.

Jeg vil gerne knytte nogle generelle bemærkninger til den forestående evaluering. Der vil blive indsamlet en række faktuelle oplysninger om boligplaceringsordningen og introduktionsprogrammerne, herunder særlig danskunder-